

Ксендзук В.В., д.н.д.у., доц.
Трухан А.Р., здобувач освіти
Державного університету «Житомирська політехніка»

ДОПОМОГА ВПО, ПОСТРАЖДАЛИМ ВНАСЛІДОК РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

З початку російсько-української війни термін «внутрішньо переміщена особа» (далі – ВПО) набув нового значення для громадян України. Адже причиною внутрішньої міграції стали воєнні дії з боку країни-агресора, що призвело до вимушеного переміщення значної частини населення всередині країни. На сьогодні актуальність організації допомоги для ВПО є першочерговим викликом не лише для органів державної влади, але й для різних міжнародних організацій. Одним з важливих питань є запровадження відповідних реєстрів і контроль надання допомоги громадянам.

Перший досвід масового переміщення громадян стався у 2014-му році, але це був лише початок. Станом на 2 листопада 2020 року, за даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб [2], взято на облік 1 458 161 переселенців з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим. На кінець 2023 року кількість офіційно зареєстрованих ВПО в Україні досягає 4,9 млн осіб.

Міжнародні організації та уряд України зіткнулися з величезним напливом осіб, які потребували отримання допомоги: фінансової, юридичної, гуманітарної, психологічної. Метою допомоги міжнародних організацій є адаптація переміщених осіб, надання базових речей, необхідних для сприятливого існування людей. Наразі ж представники України активно ведуть співпрацю з міжнародними організаціями, скоординовуючи свої сили на швидкісне надання якісної допомоги.

Однією з найдієвіших міжнародних організацій є Міжнародна організація з міграції (МОМ). Пріоритетом МОМ є безпека та захист мігрантів, біженців та ВПО, включно з громадянами третіх країн, а також забезпечення їх допомогою різного характеру. Основною формою надання допомоги українським ВПО є інформаційна підтримка через гарячу лінію для надання швидкої допомоги.

Також здійснюється гуманітарна допомога для українців, які постраждали внаслідок війни та вимушено змінили місце проживання.

Важливий вплив на рівень надання кваліфікованої допомоги здійснює Організація Об'єднаних Націй (ООН). Велика кількість фондів і структур запроваджували найрізноманітніші проекти ще з 2014-го року. Прикладом надання грошової допомоги є проект «Спільно» - ЮНІСЕФ разом із Міністерством соціальної політики України надають допомогу незахищеним родинам із дітьми, які постраждали через війну та потребують фінансової підтримки. Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН) [1] надає, як грошову, так і гуманітарну допомогу українським ВПО.

Справжнім викликом для міжнародних організацій стала активна шахрайська діяльність, через яку постраждало багато ВПО. На сайтах багатьох організацій зазначено, що при наданні персональних даних не потрібно надавати CVV-код – це свідчить, що такі випадки шахрайства були здійснені. Також, були неодноразові інциденти подання заявок на грошову допомогу співпрацюючим організаціям, які повідомляли, що дані виплати можливо отримати одноразово. Тому, покращивши координаційну діяльність були створені спільні реєстри.

Не менш важливим ризиком для будь-якої міжнародної організації є корупція в Україні. Наприклад, Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН) у своєму звіті за 2023 рік повідомило про 14 випадків викрадення гуманітарної допомоги в Україні [1].

У висновку можна зазначити, що міжнародні організації зіткнулися з викликами щодо надання допомоги ВПО ще з 2014-го року: починаючи від українського законодавства і дійшовши до такої проблеми нашого суспільства як корупція. Тому на сьогодні особливої уваги потребує як з боку органів державного управління, так і з боку кожного громадянина України, організація та дотримання вимог міжнародного законодавства на усіх рівнях надання та отримання допомоги різних форм.

Список використаних джерел

1. Агентство ООН у справах біженців. URL: <https://www.unhcr.org/ua/>
2. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>